



SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Kinossalo, M., Prisada, J., Arola, M., & Mendez, A. (2023). Osaajia työelämään kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kotoutumisen edistämisen avulla. Teoksessa S. Päällysaho, T. Junkkari, M. Salminen-Tuomaala, S. Uusimäki, M. Karvonen, & S. Saarikoski (toim.), *Seinäjoen ammattikorkeakoulu asiantuntijana, yhteistyökumppanina, kouluttajana ja TKIO-toimijana* (s. 303–318). (Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 40). Seinäjoen ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231211153209>



OSAAJIA TYÖELÄMÄÄN KANSAINVÄLISTEN TUTKINTO-OPISKELIJOIDEN KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEN AVULLA

Maiju Kinossalo, KM, asiantuntija, SeAMK

Jiuliano Prisada, MSc, tradenomi (AMK), erityisasiantuntija,
SeAMK

Marjo Arola, KTM, kansainvälisyyspäällikkö, SeAMK

Andres Mendez, tradenomi (AMK), kansainvälisyysfasilitaattori,
SeAMK

1 JOHDANTOA

Kotoutuminen Suomeen ja suomalaiseen yhteiskuntaan on helpompaa, kun maahanmuuttanut verkostoituu, oppii kieltä, löytää työpaikan ja kokee kuuluvansa yhteisöihin. Myös omat kulttuurit, kielet ja uskonnot ovat edelleen tärkeä osa elämää ja identiteettiä. Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen osaamiskeskus (i.a.) määrittelee, että kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttaneen yksilöllistä prosessia, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Kotoutumisen tavoitteena on, että yksilö kokee olevansa yhteiskunnassa aktiivisesti toimiva ja täysivaltainen jäsen ja että hän ”omaksuu yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.” Kotoutumisen edistämisen eli yksilöä tukevien palveluiden ja toimenpiteiden tarjoamisen tavoitteena on antaa valmiuksia toimia tasavertaisesti suomalaisessa yhteiskunnassa unohtamatta mahdollisuutta pitää yllä ja kehittää omaa kulttuuri-identiteettiä ja äidinkieltään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (2023) mukaan tavoitteena on myös mahdollisimman toimiva kaksi- tai monikielisyys [kirjoittajien lisäys]: omien kielten ja suomen tai ruotsin kielen hallitseminen. Työ- ja elinkeinoministeriön osaamiskeskus (i.a.) pitää kotoutumista samalla yksilön kaksisuuntaisena prosessina, jossa yhteiskunnan vastaanottavuus parantaa vuorovaikutusta, joka edistää kotoutumista, ja jossa suomalainen yhteiskunta monimuotoistuu. SeAMK alueellisena toimijana edistää erityisesti kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kotoutumista monin tavoin yhdessä alueen moniammatillisten palveluiden kanssa. Tässä artikkelissa paneudutaan toimintatapoihin ja keinoihin, joilla SeAMK omalta osaltaan edistää kansainvälisten opiskelijoidensa kotoutumista alueelle ja jäämään osaajiksi suomalaiseen työelämään valmistumisensa jälkeen.

1.1 Miksi kotoutumisen edistämistä tarvitaan?

Suomi on väkiluvultaan pieni, viennistä elävä maa ja siten riippuvainen kansainvälisyydestä (Kokko ym., 2020). Lisäksi ikäluokkien pieneneminen, väestöennusteet ja osaajapula voimistavat tarvetta houkuttaa kansainvälisiä opiskelijoita ja tutkijoita Suomeen, mutta myös jäämään tänne. Työ- ja elinkeinoministeriö (2023) näkeekin, että Suomi tarvitsee lisää kansainvälisiä osaajia kilpailukyvyyn varmistamiseksi ja työn ja opiskelun vuoksi maahan tulevien kotoutumiseen on kiinnitettävä enemmän huomiota. Nykyisin heillä ei ole tarpeeksi tietoa kotoutumista tukevista toimista ja mahdollisuuksista – tai se ei saavuta heitä riittävästi.

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen vaikeus Suomessa on haaste (Opetushallitus, uutinen 10.11.2022). Jopa yli viidennes korkeakoulututkinnon suorittaneista poistuu maasta kolmen vuoden sisällä valmistumisesta. Siksi on tärkeää miettiä, miten heitä voitaisiin kannustaa jäämään Suomeen ja mitkä keinot edistäisivät heidän kotoutumistaan opintojen aikana ja niiden jälkeen (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2019).

SeAMK ja alueelliset toimijat pyrkivät parantamaan kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kotoutumista opintojen alusta lähtien. SeAM-

Kin strategiassa (Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK), i.a.-a) kansainvälisellä kasvulla ja siihen kiinteästi liittyvällä kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytoinnilla ja kotoutumisen edistämällä onkin alueellisesti merkittävä rooli. Kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin panostetaan monin erin tavoin. Keskeisinä kotoutumista edistävinä keinoina nähdään suomen kielen opiskelu ja opetus, osallisuuden vahvistaminen, työelämäyhteyksien rakentaminen ja erityisesti harjoittelupaikkojen löytymisen tukeminen sekä erilaiset muut toimet ja tapahtumat. Työllistymisen rinnalla nämä ovat keskeisiä korkeakoulutuksen kotoutumista edistävien ratkaisuiden teemoja myös kansallisesti (Tuononen ym., 2021).

2 KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN MONIALAISENA YHTEISTYÖNÄ

Laki kotoutumisen edistämisestä parantaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä lisää maahanmuuttaneen mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti suomalaiseen yhteiskuntaan (Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen osaamiskeskus, i.a.). Se myös edistää eri väestöryhmien myönteistä vuorovaikutusta. Kotoutumista tukevia palveluita järjestetään osana kunnallisten, työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueiden vastuuta. Lisäksi on muita toimijoita, jotka osallistuvat erilaisin toimenpitein kotoutumisen edistämiseen.

Keskeisiä palveluita ovat suomalaisen yhteiskunnan, kulttuurin ja kielen perusteiden antaminen, tiedon antaminen velvollisuuksista ja oikeuksista sekä alkukartoitus, jonka tarkoituksena on ohjata maahanmuuttanut rekisteröinnin perusteella kohti suomalaista yhteiskuntaa ja sen palvelujärjestelmiä (Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen osaamiskeskus, i.a.). Maahanmuuttaneelle annetaan neuvoja ja ohjausta kotoutumista edistävästä palveluista ja toimenpiteistä sekä työelämästä. Maahanmuuttaneelle tehdään yksilöllinen kotoutumissuunnitelma, jota seurataan ja tuetaan. Häntä voidaan ohjata esimerkiksi kotoutumiskoulutukseen, opintoihin ja työelämään.

Käsitteenä *kotoutumisen edistäminen* korostaa kotoutumisen prosessin näkökulmasta maahanmuuttaneen yksilön aktiivista roolia, mutta myös yhteiskunnan vastaanottavuutta ja sen kanssa vuorovaikutuksessa toimimista (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2021). Kotoutuminen on näin ollen kaksisuuntainen prosessi, jossa maahanmuuttaneen vastuulla on aktiivisesti rakentaa omaa kotoutumistaan, jota kotoutumista edistävät palvelut tukevat.

Kotoutumisen edistämisessä voidaan opiskelu- ja työympäristön sekä yksilön näkökulmasta muodostaa ratkaisuja, jotka kieli- ja kulttuuritietoisesti huomioivat moninaisuutta ja yhdenvertaisuutta kielitietoisine toimintatapoineen (Työterveyslaitos, i.a.). Pedagogisesti nähden kotoutuminen on omakohtainen tunne ja rakentuu yksilön kokemuksena sekä osana elämäntarinalista identiteettiä (Kinossalo ym., 2022). Siinä sosiaalisten suhteiden merkitys on tärkeä, ja ne parantavat myös kieleen sosiaalistumista ja halua oppia sitä, mikä edelleen auttaa osallistumaan yhteiskuntaan paremmin (Intke-Hernandez, 2020; Kinossalo ym., 2022; Tiainen ym., 2022).

Alanen & Rätty (i.a., s. 3) kehottavat ottamaan huomioon opiskelijan kotoutumisessa neljä osa-aluetta Saukkosen määritelmään (2020) nojaten:

- 1) rakenteellisen kotoutumisen: opiskelijan aktiivisen osallistumisen ja yhdenvertaisuuden tukemisen,
- 2) kulttuurisen kotoutumisen: kielen oppimisen ja kulttuurin ymmärtämisen,
- 3) vuorovaikutuksellisen kotoutumisen: monipuolisten sosiaalisten suhteiden ja verkostojen syntymisen sekä
- 4) identifioivan kotoutumisen: osallisuuden kokemuksen ja yhteenkuuluvuuden tunteen.

Niin työpaikoilla kuin korkeakoulussa on mahdollista etsiä toimivia ratkaisuja kotoutumisen eri osa-alueisiin, joissa tulija pääsee osaksi yhteisöä ja oppii siinä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä lisää ymmärrystä työelämä- ja opiskelukulttuurista ja ennen kaikkea tuntee kuuluvansa yhteisöihin.

2.1 Kotoutumisen edistäminen Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaalla on kehitetty proaktiivisesti kotoutumista edistäviä palveluita. Pitkäjänteisen ja laadukkaan työn pohjana on ollut muun muassa Etelä-Pohjanmaan liiton kansainvälistymisohjelma, josta ensimmäinen versio julkaistiin vuonna 2009 (ks. Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a.). Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen johdolla päivitetään säännöllisesti kuntien kotoutumista edistävät ohjelmat, rakennetaan ja ylläpidetään maahanmuuttajayhdyshenkilöverkostoa ja kehitetään kuntien alkuvaiheen ohjaus- ja neuvontapalveluita. Usea kunta, oppilaitos ja muut organisaatiot ovat olleet mukana hankkeissa, joissa on kehitetty edellä mainittuja, pysyviä palveluita ja luotu kotoutumisen edistämiseen liittyviä toimintamalleja. Edellinen merkittävä hanke tarkasteli esimerkiksi opiskelijoiden ja henkilöstön näkemyksiä ja kokemuksia kotoutumisesta ja rasismista (VARAVA-hanke, i.a.).

Alkuvaiheen ohjauksen ja neuvonnan yhtenä tärkeänä kohderyhmänä ovat työperäiset maahanmuuttajat ja kansainväliset tutkinto-opiskelijat. Seinäjoen kaupungin (i.a.) maksuton Maahanmuuttajien neuvonta- ja ohjauspalvelu, MONI-info, yhteistyössä muiden palveluiden ja organisaatioiden kanssa neuvoo ja ohjaa maahanmuuttaneita esimerkiksi arjen asioissa ja välittää tietoa eri palveluista sekä ohjaa oikeiden palveluiden pariin. Palvelukokonaisuuden ALKU-tapaaminen on MONI-infon tarjoama vapaaehtoinen palvelu, jonka avulla maahanmuuttaneelle tehdään kotoutumissuunnitelma. Siinä tarkastellaan jokaisen tilannetta yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti. Sen sisältöjä ovat perhetilanne, koulutus, työkokemus, harrastukset, kielitaito ja opiskelutavat, omat vahvuudet ja tulevaisuuden suunnitelmat. Myös opiskelijalle tehdään tarvittaessa henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma.

MONI-infon asiakkaina ovat maahanmuuttajien lisäksi myös elinkeinoelämä, yhdistykset, oppilaitokset ja organisaatiot, jotka tuottavat maahanmuuttaneiden palveluita tai jotka toimivat maahanmuuttoon, työperäisen maahanmuuton kehittämiseen, osallisuuteen, hyvinvointiin, tasa-arvoon liittyvien teemojen parissa. Myös kolmannella sekto-

rilla on merkittävä rooli kansainvälisten opiskelijoiden kotoutumisen edistämisessä, sillä harrastukset tai vapaaehtoistoiminta eivät katso kansallisuutta eikä kielitaitoa. Näiden lisäksi on erilaista kotoutumista edistävää vapaaehtoistoimintaa sekä kansallisia ohjelmia.

Eräs kansallinen strategiarahoitukseen perustuva ohjelma on Opetus- ja kulttuuriministeriön kansainvälistymistä edistävä Talent Boost (Työ- ja elinkeinoministeriö, i.a.). Talent Boost on monialainen ohjelma, jonka tarkoituksena on helpottaa Suomeen työhön ja opiskelemaan muuttavien henkilöiden kotoutumista ja osaamisen hyödyntämistä. Ohjelma kattaa erilaisia palveluita ja toimenpiteitä, kuten kielikoulutusta, mentorointia ja työnhakutaitojen kehittämistä auttaakseen eri alojen osaajia osallistumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. Myös korkeakoulut osallistuvat ohjelman toteutukseen tarjoamalla palveluita kansainvälisten opiskelijoiden tukemiseksi. Talent Hub Etelä-Pohjanmaa (Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK), i.a.-b) on osa tätä ohjelmaa, ja jonka yksi yhteistyöverkoston organisaatio SeAMK on.

3 KANSAINVÄLISEN TUTKINTO- OPISKELIJAN KOTOUTUMISEN JA OSALLISUUDEN YMMÄRTÄMINEN

Kotoutumista on tärkeää ymmärtää maahanmuuttaneen opiskelijan yksilöllisestä näkökulmasta. Kansainvälinen tutkinto-opiskelija kohtaa maahan muuttaessaan uuden kielen ja kulttuurin lisäksi uuden oppimisympäristön sekä opiskelu- ja työelämäkulttuurit, joihin sosiaalistuminen on pitkä prosessi. Kansainvälinen tutkinto-opiskelija opiskelee alaansa englanninkielisessä tutkinto-ohjelmassa, ja englannin kieli voi olla opiskelijalle hänen oman äidinkiellensä rinnalla hänelle toinen kieli. Sen lisäksi hän opiskelee suomea itselleen uutena kielenä osana opintojaan ja yhteiskuntaan osallistumistaan. Opiskelijoiden kokemukset ovat monisyisiä, ja niitä paremmin ymmärtämällä voidaan kehittää ja löytää pedagogisia ratkaisuja, jotka edistävät heidän kotoutumistaan ja tekevät heidän opiskelustaan menestyksekkästä.

Plamper ja kumppanit (2023, s. 140–141) päättävät Blackmoreen (2009) viitaten, että kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden korkeakoulutuksen eräinä laatuindikaattoreina voidaan nähdä, miten opiskelijat menestyvät ja ilmaisevat tyytyväisyyttään opinnoissaan ja parantavat työllistymismahdollisuuksiaan. Kansainvälisten opiskelijoiden kertomuksiin kuitenkin muodostuu epätasa-arvoisia asemoitumisia esimerkiksi suhteessa siihen, mistä he ovat saapuneet. EU:n sisäpuolelta tulevat opiskelijat eivät maksa opinnoistaan, ja se vaikuttaa myös opiskelijoiden keskinäisiin suhteisiin (Plamper ym., 2023, 155), mikä heijastuu myös SeAMKin henkilöstön havainnoissa. Myönteisten kokemusten syntymistä, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kotoutumista voidaan kuitenkin edistää eri tavoin.

Keväällä 2023 haastateltu SeAMKin henkilöstö kuvailee, että kansainväliset opiskelijat tarvitsevat reilusti tukea ja tietoa ymmärtääkseen, millaista suomalainen korkeakouluopiskelu on sekä ohjausta itseohjautuvuuden ja ajanhallinnan osaamisen lisäämiseen. Haastatteluissa korostuu Tiaisen ym. (2022) havaintojen tavoin lisäksi havainto siitä, että sosiaaliset yhteydet kaikkiin opiskelijoihin, ei vain kansainvälisiin tutkinto-opiskelijoihin, ovat tärkeitä.

3.1 Oppimisympäristöön osallistuminen ja osallisuus

Tätä voidaan tarkastella kansainvälisen opiskelijan asiakaspolkuna. Jääskeläisen (2020) mukaan kansainvälisten opiskelijoiden akateemista ja sosiaalista osallisuutta sekä opintomenestystä korkeakoulu-yhteisössä edistävät ymmärrys oppimisympäristöstä ja akateemisesta kulttuurista, kyky hallita opintojen työmäärää ja suunnitella suotuisa henkilökohtainen opintosuunnitelma, kyky luoda yhteyksiä muihin opiskelijoihin, monikulttuurisen ryhmätyöskentelyn taidot ja henkilökohtaisen kestäkyvyn rakentaminen. Sosiaalisen osallisuuden kokemus vahvistaa yhteisöön kuulumisen tunnetta (Jääskeläinen, 2020, myös Filippou, 2019), mikä parantaa kielen oppimista ja siten edelleen yhteisöihin osallistumista (Intke-Hernandez, 2020; Kinossalo ym., 2022).

Filippou (2019, s. 86) näkee katsauksessaan aikaisempaan tutkimukseen viitaten (DeWitzi ym., 2009, Bong, 2001; Chemers ym., 2001), että sosiaalinen tuki sekä osallisuus opiskeluyhteisössä voivat olla lisäksi eräitä tärkeitä tekijöitä, jotka saattavat parantaa paitsi kansainvälisen opiskelijan kotoutumista myös itseohjautuvuutta ja menestymistä opinnoissa. Näin ollen sosiaalisten ja akateemisten yhteisötapahtumien merkitys korostuu entisestään. Sosiaaliset tapahtumat lisäävät yhteisöön kuulumisen tunnetta ja akateemiset tapahtumat puolestaan lisäävät ymmärrystä uudesta kulttuurisesta oppimisympäristöstä. Epämuodolliset tilaisuudet antavat yhteenkuuluvuuden tunteen rinnalla runsaasti mahdollisuuksia sosiaalistua uuteen kieleen ja halua oppia sitä (Inke-Hernandez, 2020). Vuorovaikutteiset arjen tilanteet voivat olla erityisen rikastuttavia paikkoja oppia kulttuuria ja kieltä sekä lisäämään yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Mendoza ja kumppanit (2022) havaitsivat kuitenkin, että kansainvälisten ja paikallisten opiskelijoiden vuorovaikutus suomalaisessa korkeakoulussa on henkilöstön kuvaamana vähäistä. SeAMKin henkilöstön havainnot ovat samanlaisia. Mendoza ym. (2022, s. 95) tarkastelevat kohtaamattomuutta ja kritisoiivat tuiki tavallista asetelmaa, jossa kansainväliset tutkinto-opiskelijat, vaihto-opiskelijat ja paikalliset opiskelijat nähdään täysin erillisinä joukkoina toisistaan. Tapa, jolla ihmiset lokeroidaan, voi haitata tai rohkaista eri ryhmien välistä vuorovaikutusta. Tässä kohdin tutkijat kuitenkin ehdottavat, että koska lokeroiminen asettaa kansainvälisten opiskelijoiden omienkin kokemusten mukaan heidät marginaaliin, se toimii vastoin sosiaalista vuorovaikutusta ”paikallisten” ja ”kansainvälisten” opiskelijoiden keskuudessa. Miten voidaan olettaa heidän kohtaavan muita opiskelijoita ja verkostoitua alallaan, jos heidän paikkansa, kurssinsa ja aktiviteettinsa järjestetään erityisesti juuri heille?

3.2 Kansainvälisyyttä ja kotikansainvälisyyttä – kohtaamisia kaikille

Tuoreemmassa artikkelissaan Mendoza ym. (2023) rinnastavat kotoutumisen käsitteen pariaksi *kotikansainvälistymisen* suomalaisessa korkeakoulussa. Kotikansainvälisyys nähdään erityisesti kansainvälisyyden

tasa-arvoistavana mahdollisuutena jokaiselle erilaisista taustoista riippumattomana toimena (Opetushallitus, 2023). Kotikansainvälisyydessä ja kotoutumisen edistämisessä kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja paikallisten opiskelijoiden vuorovaikutuksella voi olla merkittävä mahdollisuus puolin ja toisin. Mendoza ym. (2023, s. 1153) ehdottavat Dervinin ym. (2020) mukaan, että korkeakoulu loisisikin tiloja, joissa erilaiset opiskelijaryhmät pääsevät keskustelemaan olemassa olevista tavoista ja mahdollisesti löytävät uusia tapoja ajatella monikulttuurisia käytänteitä ja maailmanlaajuisia ilmiöitä. Keskustelut ja vuorovaikutus voivat parhaassa tapauksessa johtaa pysyviin, hyviin käytänteisiin, joissa havaitaan erilaisuutta ja yksilöllisyyttä kaikkialla, ei vain eri ryhmien välillä. Kansainvälisyys ja kotikansainvälisyys lisäävät inhimillistä ymmärrystä erilaisuudesta ja kulttuurienvälisyysosaamisesta ja antavat kaikille opiskelijoille mahdollisuuksia kokea kansainvälisyyttä ja vuorovaikutusta sekä lisäävät yhteisöön kuulumisen tunnetta.

Filippou (2019, s. 92–93) jatkaa, että opiskelijoiden väliset keskustelut aikaisemmista ja uusista opiskelutavoista voivat lisäksi linkittyä yksilön itseohjautuvuuden uskomuksiin. Monikulttuurisissa opiskelijaryhmissä keskustelu aikaisemmista akateemisista ja koulukokemuksista ja -tavoista voi helpottaa ymmärtämään uutta ympäristöä paremmin: asettuminen suomalaiseen oppimisympäristöönkin voisi helpottaa. Samankaltaisia, ymmärrystä lisääviä keskusteluita ja koulutuksia voidaan mahdollistaa työharjoitteluissa ja työpaikoilla samalla tunnistaen ja tunnustaen jokaisen tausta suhteessa uuteen ympäristöön. Filippou (2019, 92) tähdentää, että opiskelijantuntemuksen lisäksi opettajan antama myönteinen palaute ja rohkaiseminen vaikuttavat myönteisesti opiskelijan itseohjautuvuuteen opinnoissa, miksei myös työelämässä. Jokaisella on tarve tulla kuulluksi ja kuulluksi tulemisen kokemus vahvistaa tunnetta siitä, että kokee kuuluvansa joukkoon (Kinossalo ym., 2022).

3.3 SeAMK – proaktiivinen kotoutumisen edistäjä kansainvälisille opiskelijoille

SeAMK tukee kansainvälisten opiskelijoiden SeAMK-yhteisöön ja ympäröivään yhteiskuntaan osallistumista ja mukaan tulemistä monissa eri

vaiheissa ja eri tavoin. Näitä keinoja ovat esimerkiksi etukäteissitouttaminen, saapuminen ja asettautuminen, suomen kielen oppiminen, Living in Seinäjoki -sessiot, vapaamuotoiset tapaamiset ja Friend activity -toiminta.

Etukäteissitouttamisen tavoin yhteisöön mukaan tulemistä edistetään jo ennen SeAMKin kampukselle saapumista. Siihen kuuluu toimiva ja aktiivinen yhteydenpito. Käytössä on muun muassa sähköposti ja WhatsApp-ryhmät sekä tutkinto-ohjelmakohtaiset ryhmätapaamiset Teamsin välityksellä. Näiden välityksellä kansainväliset opiskelijat pääsevät olemaan vuorovaikutuksessa SeAMKin henkilöstön ja vertaistensa kanssa.

Saapumisen ja asettautumisen tukeminen nivoutuu luontaisesti yhteen etukäteissitouttamisen kanssa. Etukäteissitouttamiseen liittyvissä viesteissä ja etätapaamisissa jaetaan saapumiseen ja asettautumiseen liittyvää tietoa. SeAMK toimii myös kiinteässä vuorovaikutuksessa alueen muiden toimijoiden kanssa.

Kotoutumisen edistämistä pyritään tukemaan mahdollistamalla kansainvälisille opiskelijoille erilaisia vaihtoehtoja suomen kielen opiskeluun. Uusilla kansainvälisillä opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella suomen kieltä online-opintojaksolla jo opintojen aloittamista edeltävänä kesänä. Opinto-ohjelmaan kuuluvien suomen kielten opintojaksojen lisäksi opiskelijoille tarjotaan lukukausien aikana mahdollisuus kehittää suomen kielen taitoaan kielikahvilatoiminnan kautta, jota ohjaa suomen kielen opettaja.

Living in Seinäjoki on sarja vapaaehtoisia tilaisuuksia, joita järjestetään noin kerran kuukaudessa. Niissä tarjotaan opiskelijoille käytännön tietoa alueen mahdollisuuksista. Teemat koskevat niin arki- ja työelämää, kulttuuria kuin vapaa-ajan toimintaa. Toteutus ja tiedotus tapahtuu kansainvälisen opetuksen tiimin toimesta ja joihinkin tilaisuuksiin kutsutaan myös yhteistyökumppaneita. Friend activity -toiminnan avulla halutaan edistää kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden yhteyksiä alueen asukkaiden kanssa. Tavoitteena on osallistaa opiskelijoita yhä enemmän osallistumaan itse tilaisuuksien suunnitteluun.

SeAMK viestii sisäisessä, opiskelijoille suunnatussa, viestinnässään kaksikielisesti, suomeksi ja englanniksi. Englannin kielellä kirjoitetaan myös muita uutiskirjeitä, joista voi saada tärkeitä lisätietoja esimerkiksi suomalaisesta kulttuurista, käytännön asioista sekä erilaisista tapahtumista ja aktiviteetista. Tärkeinä viestinnän kanavina ja sosiaalisen osallisuuden lisääjinä toimivat myös kansainvälisyysfasilitaattorin tekemät säännönmukaiset ryhmävierailut eri tutkinto-ohjelmissa kuulumisten kyselemiseksi ja vapaamuotoisten tilaisuuksien järjestäminen.

SeAMKissa toimii S2- ja kotoutumisen edistämisen työryhmä. Siinä on mukana henkilöstöä SeAMKin kansainvälisten opetuksen palveluiden tiimistä, englanninkielisten tutkinto-ohjelmien opinto-ohjaajat sekä S2 eli suomen kielen opettajia. Työryhmän tavoitteena on kehittää kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kotoutumista edistäviä käytänteitä sekä keskustella ajankohtaisista asioista.

3.4 Työelämäyhteyksien muodostuminen ja työelämään osallistumisen tukeminen

Tärkeä kotoutumisen edistämisen näkökulma on, kuinka hyvin kansainvälinen osaaja kykenee sitoutumaan alueelle opiskelun aikana ja valmistumisen jälkeen siten, että hän löytää mielekästä työtä. Samalla alueen yritykset saavat ratkaisuja työvoimapulaan.

SeAMKin keinoja tähän ovat:

- 1) Laadukas opiskelijarekrytointiprosessi, jossa kiinnitetään huomiota tulevan opiskelijan valmiuteen ja kykyyn suorittaa tutkinto sekä työllistyä Etelä-Pohjanmaalla.
- 2) Luotettavan tiedon jakaminen alueesta ja sen tarjoamista työ- ja harjoittelumahdollisuuksista.

- 3) Erilaiset verkostoitumistilaisuudet opiskelijoiden ja yritysten kohtaamiseen:
- **Get Hired!** -tilaisuudet on tarkoitettu yhtäaikaaisesti isomalle määrälle opiskelijoita (50–100 osallistujaa). Tapah- tumissa jaetaan yleistä tietoa ja kokemuksia harjoitte- lupaikkojen löytymiseen ja harjoitteluun liittyen. Lisäksi tapahtumassa on yritysesittelyitä ja verkostoitumismah- dollisuuksia.
 - **Talent Boost Breakfast** on tilaisuus, jossa opiskelijat ja yritykset kohtaavat aamiaisella. Tilaisuuteen kutsutaan aina kahden tai kolmen yrityksen edustajia sekä 10–20 opiskelijaa. Näissä tilaisuuksissa on tietty teema (esim. teknologia-ala, hoitoala, kesätyöpaikat, maantieteellinen alue). Yritysesittelyjen jälkeen on aikaa henkilökohtaisille keskusteluille ja verkostoitumiselle.
 - **Yritysvierailut** ovat matalan kynnyksen tilaisuuksia tutus- tua yrityksiin ja kansainvälisiin osaajiin. Yritysvierailut järjestetään tilanteen mukaan pienissä tai isoimmissa ryhmissä. Yritysvierailut motivoivat myös alueen yrityksiä panostamaan esimerkiksi henkilökunnan kieli- ja esiinty- mistaitojen kehittämiseen.
- 4) Hyvien kokemusten luominen. Myönteiset kokemukset lisääntyvät vuosien varrella erityisesti onnistuneiden kohtaa- misten ja kokemusten kautta. Jokainen opiskelija voi vaikut- taa omalla toiminnallaan (työpaikalla, harjoittelussa tai har- rastuksissa) myönteisten asenteiden syntymiseen.
- 5) Motivaation syntymisen tukeminen. Opiskelijan oma motivaat- tio ja aktiivisuus ovat keskeisiä. On olennaista, että opiskelija osallistuu erilaisiin tilaisuuksiin ja hyödyntää saatua tietoa ja tukea, rakentaa laajan verkoston ja parantaa työllistymis- mahdollisuuksiaan.

SeAMKin tavoitteena on ylläpitää ja kehittää suotuisaa palvelupolkua, joka tukee motivoituneen kansainvälisen tutkinto-opiskelijan menestymistä opinnoissa, kielen oppimisessa, yhteisöihin osallistumisessa sekä työelämään astumisessa.

4 LOPUKSI

Kansainvälisen tutkinto-opiskelijan kotoutuminen, suomen kielen oppiminen ja alan opiskeleminen ovat monisyisiä ilmiöitä useista syistä. Siinä missä kotoutuminen on maahanmuuttaneen aktiivista ja oma-kohtaista prosessia, on yhteiskunnalla ja korkeakoulu yhteisöllä tärkeä tehtävä toimia yksilön tukena osallisuuden kokemuksen syntymisessä.

Suomalaiseen oppimisympäristöön tutustuminen, akateemiseen ja itsenäiseen opiskeluun sekä tehtävien itseohjautuvaan tekemiseen tottuminen vaativat aikaisempien kokemusten peilaamista ja mahdollisesti uusien opiskelutekniikoiden oppimista. Sosiaalisten suhteiden muodostuminen ja verkostojen luominen sekä oman alan opiskelijoihin että yli tutkinto-ohjelmien ja paikallisiin yhteisöihin vaikuttavat siihen, kuinka opiskelijat kokevat omaa kotoutumistaan ja osallisuuttaan korkeakoulu yhteisössä ja Suomessa, ja miten motivaatio opiskella, oppia kieltä ja halu jäädä alueelle vahvistuvat.

Lisäksi tärkeää on tarjota riittävästi tukea ja ohjausta sekä korkeakoulun, moniammatillisen yhteistyön että yhteiskunnan toimesta, jotta opiskelijat voivat menestyä opiskeluissaan, kokea tasavertaista osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa, ja halua jäädä. Yhtäältä vertaisten, korkeakoulu yhteisön, opiskelijoiden ja henkilöstön välinen vuorovaikutus, kulttuuritietoinen kohtaaminen ja pedagogiset valinnat ovat arvokkaassa roolissa. Toisaalta kansainväliset tutkinto-opiskelijat lisäävät tärkeää kansainvälistä kokemusta globaalissa maailmassa ja edistävät paikallisten mahdollisuuksia kansainvälistyä ja laajentaa ymmärrystä kulttuurienvälisestä osaamisesta.

LÄHTEET

Alanen, P., & Rätty, M. (i.a.). *Kirjallisuuskatsaus ja taustaselvitys*. VARAVA-hanke. https://varava.fi/wp-content/uploads/2022/09/VARAVA-kirjallisuuskatsaus-ja-taustaselvitys_2.9.2022.pdf

Etelä-Pohjanmaan liitto. (i.a.). *Kansainvälistyminen*. Etelä-Pohjanmaan liitto. <https://epliitto.fi/kansainvalistyminen/>

Filippou, K. (2019). Students' academic self-efficacy in international master's degree programs in Finnish universities. *International journal of teaching and learning in higher education*, 31(1), 86–95. <https://www.isetl.org/ijtlhe/pdf/IJTLHE3231.pdf>

Intke-Hernandez, M. (2020). *Maahanmuuttajaäitien arjen kielitarinat: Etnografinen tutkimus kieliyhteisöön sosiaalistumisesta* [väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6838-2>

Jääskeläinen, R. (2020). *Nudging for inclusive student experience in higher education* [ylempi AMK-opinnäytetyö, Laurea]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202001271634>

Kinossalo, M., Jousmäki, H., & Intke-Hernandez, M. (2022). Life-story pedagogy for identity: Through linguistic and cultural recognition to participation and equity. *Apples – journal of applied language studies*, 16(2), 99–119. <https://doi.org/10.47862/apples.111953>

Kokko, T., Spens, K., Aholainen, R., Hakala, J., Hokkanen, J., Holmström, S., Lundin, K., Lähdeniemi, S., Paakkanen, I., & Vihma-Purovaara, T. (2020). *Yhteistyössä maailman parasta: Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjausten 2017–2025 seuranta ja kehittäminen* (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2020:14). Opetus- ja kulttuuriministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-709-3>

Mendoza, C., Dervin, F., & Layne, H. (2023). 'Integration is not a one-way process': students negotiating meanings of integration and internationalization at home (IaH) in Finnish higher education. *Higher education research & development*, 42(5), 1150–1164. <https://doi.org/10.1080/07294360.2023.2193731>

Mendoza, C., Dervin, F., Yuan (袁梅), M., & Layne, H. (2022). "They are not mixing with others": Finnish lecturers' perspectives on international students' (mis-)encounters in higher education. *ECNU review of education*, 5(1), 89–115. <https://doi.org/10.1177/2096531120976653>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2019). *Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantulo ja integroituminen sujuvaksi yhteistyöllä* [Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:31]. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-659-1>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2023). *Maahanmuuttajien kotoutuminen*. Haettu 19.9.2023, <https://okm.fi/maahanmuuttajat-ja-kotoutuminen>

Opetushallitus. (10.11.2022). *Yli viidennes kansainvälisistä korkeakouluopiskelijoista lähtee maasta pian valmistumisen jälkeen*. <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2022/yli-viidennes-kansainvalisista-korkeakouluopiskelijoista-lahtee-maasta-pian>

Opetushallitus. (2023). *Kansainvälisyyttä kaikille!* <https://www.oph.fi/fi/tilastot/kansainvalisyytta-kaikille>

Plamper, R., Siivonen, P., & Haltia, N. (2023). Student-as-customer discourse as a challenge to equality in Finnish higher education – the case of non-fee-paying and fee-paying master’s degree students. *International studies in sociology of education*, 32(1), 140–160. <https://doi.org/10.1080/09620214.2022.2121307>

Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK). (i.a.-a). *SeAMK strategia 2020–2024 (2030)*. <https://www.seamk.fi/seamk-info/organisaatio/strategia-ja-laatu/>

Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK). (i.a.-b). *Talent Hub Etelä-Pohjanmaa*. <https://www.seamk.fi/tyoelamalle/talent-hub-etela-pohjanmaa/>

Seinäjoen kaupunki. (i.a.). *Maahanmuuttajien neuvonta- ja ohjauspalvelu MONI*. <https://www.seinajoki.fi/hallinto/kansainvalinen-seinajoki/maahanmuuttajien-moni-info/>

Tiainen, P., Katajavirta, M., Peltoniemi, J.-M., Mylläri, A.-R., Saastamoinen, K., & Huhtala, S. (2022). *Kokemuksia ammattikorkeakoulun palvelupolusta sekä työllistymisestä ja näkemyksiä rasismista*. VARAVA-hanke. https://varava.fi/wp-content/uploads/2022/11/raportti_varava-hankesykely-2022_A4.pdf

Tuononen, M., Uotila, M., Loikkanen J., Ylimaula, R., Marjomaa, N., & Latvanen, E. (2021). *Korkeakouluohjaus ulkomaisen opiskelijan työllistymisen ja integraation tukena: Eurostudent VII -tutkimuksen artikkelisarja* [Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:7]. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-896-0>

Työ- ja elinkeinoministeriö. (i.a.). *Talent Boost*. <https://talentboost.fi/etusivu>

Työ- ja elinkeinoministeriö. (2021). *Kotoutumisen sanasto: 1. laitos* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Kotouttaminen. 2021:54). Työ- ja elinkeinoministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-931-5>

Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen osaamiskeskus. (i.a.). *Kotoutuminen.fi*. <https://kotoutuminen.fi/etusivu>

Työterveyslaitos. (i.a.). *Kielitietoisuuteen herääminen*. Haettu 16.8.2023, <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/monimuotoisuus-ja-inklusiivisuus-asiantuntijaorganisaatiossa/kielitietoisuuteen-heraaminen>

VARAVA-hanke. (i.a.). *Vastaanottava AMK valtakunnallisesti rasismia vastaan -hanke*. <https://varava.fi/>